

Samenwerkingsverband PPO-Noord Kennemerland

PPO-Noord Kennemerland is een regionaal samenwerkingsverband van 13 schoolbesturen en 105 scholen voor primair en speciaal onderwijs in de gemeenten Alkmaar, Bergen, Dijk en Waard en Heiloo. In de regio gaan elke dag ruim 21.000 kinderen naar school, waarvan zo'n 1.650 kinderen passend onderwijs volgen. Directeur bestuurder Janneke Oosterman is er nu een half jaar actief.

De video op de website van het samenwerkingsverband maakt het direct duidelijk: het gemeenschappelijke, verbindende doel is inclusiever onderwijs. Kinderen moeten in hun eigen buurt of dorp kunnen leren en ontwikkelen, samen met buurtkinderen uit hun omgeving. Op alle scholen geldt: het kind staat centraal, het moet kunnen opgroeien in een gezonde, veerkrachtige omgeving.

Ecosysteem

Het samenwerkingsverband hanteert in zijn beleid het ecosysteem, gebaseerd op de theorie van Bronfenbrenner (zie afbeelding). Voor de gezonde ontwikkeling van een kind is het nodig dat ouders, leerkrachten en school een pedagogische alliantie vormen om de ontwikkeling en het opgroeien van het kind te ondersteunen. Janneke: "Belangrijk in die filosofie is dat we

ons met elkaar daarin ontwikkelen, alle deelnemers van het samenwerkingsverband hebben een belangrijk aandeel. Steeds worden interventies ontworpen in cocreatie met de betrokkenen." De regio is georganiseerd in acht werkgebieden, de scholen in een postcodegebied vormen samen een werkgebied. In ieder werkgebied werken de consultants van het samenwerkingsverband nauw samen met de professionals van scholen en gemeenten. Zij komen regelmatig bijeen en bespreken wat nodig is om passend onderwijs waar te maken. In een open cultuur leren zij met en van elkaar. Elk werkgebied heeft een eigen budget waaruit arrangementen voor de extra ondersteuning van leerlingen worden bekostigd. De scholen in de werkgebieden maken hier gezamenlijk afspraken over. Het doel voor 2024 is om de extra ondersteuning meer duurzaam te organiseren.

Samenwerking: uitdaging

Een goede samenwerking en afstemming met gemeenten, jeugdzorginstellingen en overige partners is essentieel om goed inclusief onderwijs van de grond te krijgen. Janneke: "De gemeenten organiseren de jeugdhulp, het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor passend onderwijs. Op het snijvlak daarvan heb je elkaar echt nodig. Onze ambitie is om onze reguliere scholen te versterken zodat zij tegemoet kunnen komen aan de ondersteuningsbehoeften van alle kinderen. Zo willen we graag preventieve

Janneke Oosterman

jeugdhulp inzetten om grotere problemen te voorkomen. Daarvoor zijn duidelijke afspraken met de gemeenten nodig. Dat is een uitdaging vanwege de 'schotten' tussen jeugdhulp en onderwijs. Onze sterke overtuiging – en ook onderdeel van de Jeugdwet – is dat hulp in een vroeg stadium beschikbaar moet zijn, zodat erger wordt voorkomen: niet alleen curatief maar ook preventief. In de afgelopen jaren hebben de scholen in de werkgebieden de relaties gelegd met de Jeugd- en gezinscoaches, leerplicht, politie en andere buurtwerkers. Komende tijd willen we een stap verder gaan door jeugdhulp op school te bieden. We onderzoeken in het project SOOS (Sterke ondersteuning op Scholen) waar de behoeften liggen op scholen. Dan wordt er een team op maat ingericht met verschillende deskundigen van in en buiten de school. Het idee is dat het systeem waarin een kind opgroeit verstevigd wordt en dat problemen die ontstaan in een gezin en bij een kind niet groter worden. Hiervoor zijn goede samenwerking en duidelijke afspraken met de gemeente heel belangrijk."

Veerkrachtpact

Een mooi initiatief hiervoor is het Veerkrachtpact Noord-Kennemerland. Eerder werd al samengewerkt in de uitvoeringsagenda passend onderwijs-jeugd 'Meer dan de som der delen', de routekaart 'De beweging naar inclusief onderwijs' en een gezamenlijke Gelijke Kansen Agenda. In aanvulling daarop hebben de netwerkpartners van de kinderopvang, primair en voortgezet onderwijs, de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, mbo, hbo en gemeenten een gezamenlijk veerkrachtpact opgezet, waarbij het doel is: van kwetsbare naar veerkrachtige jeugdigen. Concreet gaat het er daarbij om dat alle partners werken vanuit regionaal gedeelde en gedragen uitgangspunten.

Activiteiten voor inclusief

De scholen binnen PPO-NK krijgen een basisbedrag voor de basisondersteuning. De extra ondersteuning wordt per werkgebied geregeld door de consultants voor dat gebied. Zo kunnen scholen Inclusieondersteuners inschakelen om flexibel ondersteuning te bieden

aan leraren en leerlingen. Een Inclusieondersteuner wordt ingezet als een school een ondersteuningsvraag heeft, die vastgesteld is in het TOP-dossier (het digitale ondersteuningsplan). Janneke: "Ook kunnen professionals van so-scholen gevraagd worden door de reguliere scholen, voor bijvoorbeeld observatie of advisering over leerlingen." Een voorbeeld van sterke kennisuitwisseling tussen regulieren en speciale scholen is het idee van het Jonke Kind Centrum de STIP. Elke keer als een kind wordt aangemeld bij een so-school, wordt de afspraak gemaakt dat leerkrachten van de toeleverende school een aantal keer meekijken bij Stip, waardoor zij handvatten krijgen om hun eigen handelingsrepertoire uit te breiden. Het samenwerkingsverband stelt Impulsgelden ter beschikking hiervoor.

Netwerkgroepen

In het samenwerkingsverband spelen de netwerkgroepen een belangrijke rol. Daarin werken experts vanuit de scholen, gemeenten of ouders samen aan nieuwe projecten, nieuw beleid of de organisatie van evenementen. Zo zijn er bijv. netwerkgroepen rond de ondersteuning aan nieuwkomers, de aansluiting tussen primair en voortgezet onderwijs, leerlingvervoer, hoogbegaafdheid en inclusie. In die groepen hebben de deelnemers mandaat om voorstellen te doen, waardoor mooie resultaten geboekt worden. Denk aan het leerlingenvervoer, waarbij landelijk veel problemen worden ondervonden. In de netwerkgroep zit een vertegenwoordiging van vervoerders, ouders, leerlingen, scholen, zorgaanbieders en consultants vanuit het PO en VO samen met vertegenwoordiging van enkele gemeenten. Daardoor zijn de lijnen kort en kunnen resultaten neergezet worden.

Ook de netwerkgroep Nieuwkomers is erg actief. Aangezien er twee nieuwkomersscholen in de regio actief zijn, moet er veel geregeld worden. De Netwerkgroep adviseert de samenwerkende schoolbesturen en gemeenten over het nieuwkomeronderwijs in de regio. Dit gebeurt in intensief overleg met de betrokkenen in de regio. De Netwerkgroep heeft ook een monitorfunctie op het uitgezette beleid en de optimalisering ervan.